

Ἑλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
Ἀριθμός φύλλου 70 1 Ὀκτωβρίου 2001

Προοδευτικότητα ἢ ἀντιγραφὴ;

Σημαία εὐκαιρίας ἡ προοδευτικότητα, ἀνεμίζει στά γήπεδα τῆς διαπλοκῆς καὶ στά παράθυρα τῆς διαφήμισης. Σπότ, πού πουλάει, ἐρεθίζει ἀδιάκοπα τὸ ὀπτικό νεῦρο τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου καὶ τὸν σπρώχνει ἐκβιαστικά σὲ στρατόπεδο τῆς ὑποταγῆς. Ὅλοι, ἀκόμα καὶ οἱ πιὸ ἀπίθανοι, μιλοῦν γιὰ τὴν προοδευτικότητα. Ὅλοι καταθέτουν στὴν τράπεζα τοῦ δημόσιου βίου τὰ διαπιστευτήρια τῆς προοδευτικότητος. Ὅλοι ἐμπορεύονται τὴν προοδευτικότητα.

Α᾽παράιτητη ἡ διευκρίνιση. Ἡ προοδευτικὴ ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τεχνολογίας δὲν ἀποτελοῦν μεγέθη, πού προσφέρονται γιὰ ἰδιοποίηση καὶ ἐκμετάλλευση. Ἀποτελοῦν τρένο, πού κινεῖται, μὲ ἱλιγγιώδη ταχύτητα στὶς ράγες τῆς ἱστορίας, μέσο κοινόχρηστο γιὰ ὅλους τοὺς ταξιδιωτὲς τῆς ζωῆς, πού κανένας δὲ δικαιούται νὰ τὸ χαρακτηρίσει ἰδιόκτητο. Ὅσο καὶ ἂν κάποιος, σφετεριστὲς τῆς δυνάμης καὶ τοῦ πλούτου, μονοπωλοῦν τὴν εὐθύνη δρομολόγησης τοῦ τρένου, οἱ ἐπιβάτες, πού ἀξιοποιοῦν τίς δυνατότητές του, προέρχονται ἀπὸ κάθε περιοχὴ καὶ φυλὴ καὶ γλώσσα. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ λιγότερο προοδευτικός, γιὰ μόνον τὸ λόγο, ὅτι δὲν ἔχει τὴν οἰκονομικὴ δυνατότητα νὰ κάνει διακοπὲς σὲ ἀχανὲς διάστημα, ἢ νὰ γεμίσει τὴν κατοικία του μὲ ὅλα τὰ παράγωγα τῆς τεχνολογίας.

Στὴν κούρσα τῆς πνευματικῆς ἀνάπτυξης διαφοροποιοῦνται οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ἐκεῖ λειτουργοῦν, μὲ ἔμφαση καὶ μὲ ἔνταση, οἱ ἐτίκτες τῆς προοδευτικότητος καὶ τοῦ σκοταδισμού. Οἱ σχεδιαστὲς ἢ καὶ οἱ καταναλωτὲς τοῦ

σύγχρονου μοντέλου, αὐτοῦ, πού διαφημίζεται στίς τηλεοπτικές ὁθόνες καί αἰχμαλωτίζει τίς αἰσθήσεις καί τίς συνειδήσεις, χαρακτηρίζουν τό ἐμπόρευμα ὡς τήν κορυφαία ἀνακάλυψη καί τή χρήση του ὡς καταξιωμένη προοδευτικότητα. Καί κάθε ἄλλη ἀναζήτηση ἢ κάθε ἐκδήλωση, πού δέν εὐθυγραμμίζεται μέ τήν ἀπαίτηση τοῦ μοντέρνου σχήματος, τή στιγματίζουν ὡς προσκόλληση στό σκοταδισμό.

Δέν ἔχω τήν πρόθεση νά κάνω λεπτομερεῖς ἀναλύσεις. Καταθέτω τόν ἐντυπωσιασμό μου καί τήν ἀπορία μου. Τό σύγχρονο μοντέλο δέν εἶναι ἀνθοφορία καί καρποφορία ψυχῆς. Ὑπακούει καί ὑποτάσσεται στούς νόμους τῆς παγκοσμιοποίησης καί τῆς ὁμοιομορφίας. Δέ βγαίνει ἀπό τήν ἐστία τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας. Δέν ἐκφράζει τίς ἀναζητήσεις, τοὺς πόθους, τά ὄραματα τῆς καθεμιᾶς ὑπαρξῆς. Εἶναι ἓνα προκατασκευασμένο ροῦχο, πού προσφέρεται νά καλύψει τήν καθολική πνευματική γύμνια καί νά δώσει τήν ἐντύπωση, πῶς οἱ πάντες περπατοῦν στή λεωφόρο τῆς προόδου καί νέμονται τά ἴδια προνόμια καί τά ἴδια πλεονεκτήματα τῆς παγκοσμιοποιημένης, ἀλλά ὄχι καί ἐξανθρωπισμένης, κοινότηας.

Αὐτό, πού ζοῦμε ὅλοι μας καί τό διαφημίζουμε ὡς πρόοδο, εἶναι μιά ἀντιγραφή, μιά ἀπομίμηση. Μιά κόνσέρβα, πού παράγεται σέ ξένα ἐργοστάσια καί μᾶς προσφέρεται γιά κατανάλωση καί γιά καθυπόταξη. Ἐμεῖς δεχόμαστε τήν κόνσέρβα καί ἀντιγράφουμε τά σχήματα. Ἀλλά αὐτό δέν εἶναι ἀνάπτυξη. Δέν εἶναι προοδευτικότητα.

Ποιός δέν κρατάει μέσα του τίς ἀναμνήσεις τῶν ἐφηβικῶν χρόνων; Τίς ἐμπειρίες τοῦ σχολείου; Κάποιοι φίλοι, συμμαθητές καί συναθλητές στό γήπεδο τῆς μάθησης, βρίσκοντας ἐπίπονη τήν προπόνηση τῆς μελέτης, ἐπιδίδονταν στό ἄθλημα τῆς ἀντιγραφῆς. Συμμαχόντας μέ τήν ἀναξιοπρέπεια, πλαστογραφώντας τό ὄραμα τῆς προόδου, μέ τρόπους πονηροῦς καί κινήσεις μεμπτές, γέμιζαν τή κόλλα καί τήν ἀπόθεταν στήν κρίση τοῦ καθηγητή. Τό ἀποτέλεσμα, πού πετύχαιναν, ἦταν μιά βαθμολογία ἀνάμεσα στή φθορά καί στήν ἀφθαρσία. Ἀλλά δέν ἦταν μάθηση καί προοδευτικότητα.

Με τίς ἀντιγραφές, πού κάνουμε σήμερα, σ' ὅλα τά ἐπίπεδα τῆς προσωπικῆς καί τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς, δέν πετυχαίνουμε πρωτιές στό ἄθλημα τῆς προοδευτικότητας. Ἀπλῶς λειτουργοῦμε σά μίμοι. Κράχτες, καταναλωτές καί ἐνισχυτές τῶν ταμείων κάποιων πολυεθνικῶν συγκροτημάτων, πού παράγουν τίς κόνσερβοποιημένες νόρμες τοῦ κοινωνικοῦ βίου καί μᾶς τίς προσφέρουν, γιά νά γεμίσουν τά δικά τους ταμεία. Μέ κόνσέρβες δέ γίνεται πρόδος. Μέ δάνεια δέν κτίζεται τό οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ.

”Εμμونه φαντασίωση

Ε”μμونه φαντασίωση προσωπικής υπεραξίας. ”Η, ακριβέστερα, ψύχωση. Τό σύνδρομο τής άθεράπευτης άλαζονείας. Δέν ύπάρχει άλλη έρμηνεία, ίκανή νά ύπομνηματίσει τήν έπιμονή τοϋ Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου νά ποδοπατεί Έρους Κανόνες, νά κονιορτοποιεί θέσμια δυό όλόκληρων αιώνων, νά ύποτιμάει θάναυσα τούς ισότιμους, άδελφούς του Μητροπολίτες, πού τόν τίμησαν μέ τήν προτίμησή τους καί μέ τήν ψήφο τους καί νά αυτοαναγορεύεται επικυρίαρχος όλων τών έκκλησιαστικών διαμερισμάτων τής έλληνικής επικράτειας καί άφεντικό τών κυρίαρχων Μητροπολιτών τής Έκκλησίας τής Έλλάδος.

Τρία χρόνια τώρα, από τή στιγμή, πού άνέβασε τήν έπαρσή του στόν επισκοπικό θρόνο τών Άθηνών, παλεύει πεισματικά καί άσταμάτητα, γιά νά έξαργυρώσει τήν άλαζονεία του μέ τίτλους καί μέ τιμές ύπερεπισκόπου. Νά άνυψώσει τό δικό του είδωλο σέ βάθρο απόλυτου έξουσιαστή καί νά αναγκάσει τούς 80 Μητροπολίτες τής Έκκλησίας τής Έλλάδος νά σκύψουν καί νά τόν προσκυνήσουν.

Έπί ένα τέταρτο τοϋ αιώνα κρατούσε στό χέρι σφιχτά τήν επισκοπική πατερίτσα, πού τήν άρπαξε βίαια από τό σεμνό Έεράρχη Έλία. Κατά τό μα-

κρό αυτό διάστημα δέ σκέφτηκε, οϋτε μιά φορά, νά μνημονεύσει ως «πρώτο» καί ως προϊστάμενο τόν Άρχιεπίσκοπο Σεραφείμ. Οϋτε διανοήθηκε νά κάνει παρέμβαση στή Διαρκή Έερά Σύνοδο καί στή Σύνοδο τής Έεραρχίας καί νά ύποστηρίξει, πώς επιβάλλεται νά σκύβουν οί Μητροπολίτες καί νά άναγνωρίζουν ως «πρώτο» τόν προκαθήμενο. Άκόμα, λαλίστατος καθώς είναι, δέν ύποστήριξε ποτέ δημόσια, πώς αυτή είναι ή Κανονική τάξη καί πώς είναι ύποχρεωμένη ή Έκκλησία τής Έλλάδος νά εύθυγραμμιστεί πρós τά «πατροπαράδοτα»;) θέσμια καί νά εφαρμόσει τήν πρακτική, πού εφαρμόζεται στίς πατριαρχικές δικαιοδοσίες. Άχνα δέν άκούστηκε άπό τά χείλη του, γιά τή θέση τοϋ «πρώτου» καί τήν ύποχρέωση νά μνημονεύεται στίς Άκολουθίες. Μόλις, όμως, κάθισε στήν τιμητική καρέκλα τοϋ προέδρου τών Συνοδικών Σωμάτων, άναστάτωσε τήν οίκουμένη, ζητώντας προνόμια καί τιμές καί άρμοδιότητες, πού κανένas προκάτοχός του δέν όραματίστηκε καί δέ διανοήθηκε νά απαιτήσει.

Κατά τήν πρώτη Συνέλευση τής Έεραρχίας, πέντε μόλις μήνες μετά τήν κατάκτηση τοϋ ποθητοϋ θρόνου, τόλμησε νά εμφανιστεί στους εκλέκτορές του καί νά ζητήσει νά τόν μνημονεύουν στίς ιεροτελεστίες τους, ως τόν

υπεροχικά «πρῶτο» καί ὡς τόν «προιστάμενό» τους. Δέ σεβάστηκε μήτε τούς γηραιούς Ἱεράρχες, πού, ἀνάμεσα στίς περγαμηνές τους, ἔχουν νά ἐπιδείξουν τή λευκότητα τῶν γηραιῶν τους καί τό φορτίο τῆς ἐμπειρίας τους, μήτε τούς συνομιλήκους του, πού, ἴσαμε τήν προηγούμενη μέρα, τούς ἐκλιπαροῦσε, γλοιωδέστατα καί φορτικότατα, νά τοῦ προσφέρουν τό κουκί τῆς προτίμησής τους.

*

Ἰσοτίμοι καί κυρίαρχοι ὅλοι οἱ Ἱεράρχες στίς ἐπαρχίες τους, προσωπικά ὑπεύθυνοι γιά τήν ὀργάνωση τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου, ἔπρεπε νά δεχτοῦν καί νά ὑπογράψουν μέ τό ἴδιο τους τό χέρι, τήν ὑποβάθμισή τους σέ ἐξαρτημένους χωρεπισκόπους καί νά μνημονεύουν τόν κ. Χριστόδουλο ὡς τό μόνο κυρίαρχο Ἐπίσκοπο σ' ὁλόκληρη τήν ἑλληνική ἐπικράτεια.

Ἡ ἀπαίτηση αὐτή, ὑπερφίαλη, ἀντικλησιαστική καί ἀντικανονική, ἐπανεφέρε τήν Ἐκκλησία στή ζοφερή ἀτμόσφαιρα τῶν περιόδων τῆς παρακμῆς. Στά χρόνια, πού κάποιοι φιλόδοξοι Ἐπίσκοποι τῶν μεγάλων κέντρων τῆς ἐκτεταμένης ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας πρόβαλλαν τούς ἑαυτούς τους ὡς προνομιακά ἐξουσιοδοτημένους ἀπό τούς ἁγίους Ἀποστόλους νά ἐξουσιάζουν τούς συνεπισκόπους τους καί νά διαχειρίζονται, μέ πρόσδετη ἁρμοδιότητα, τά μεγάλα προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας.

Μέ δυσφορία ψυχῆς φυλλομετροῦμε ὅλοι μας τίς σελίδες τῆς διαμάχης καί τήν καταγραφή τῶν ἐρειπίων, πού προκάλεσε ὁ ἀγώνας τῶν, κατά καιρούς, ἀλαζόνων λειτουργῶν τοῦ Μυστηρίου τῆς «κένωσης», νά φορτω-

θοῦν μέ τίτλους βαρύγδουπους καί νά ἡγεμονεύσουν, μέ πρότυπα τίς κοσμικές ἐξουσίες καί μέ φόντο τίς θεσμικές καταβολές τῆς ἐγωκεντρικῆς ἀπολυταρχίας.

Ἡ μεγάλη πληγή, τό ἀθεράπευτο σχίσμα Ἀνατολῆς καί Δύσης, ἔχει τήν ἀφετηρία του στήν Παπική ἀξίωση νά διαφεντεύει ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ρώμης τούς Ἐπισκόπους τῆς αὐτοκρατορίας, ὡς ἀπόλυτος μονάρχης καί ὡς ἐκκλησιαστικός λειτουργούς ἀλάθητος καί ἀνεξέλεγκτος.

Ἐπὶ αἰῶνες ὁλόκληρους Ἐπίσκοποι χαμηλῆς πνευματικῆς εὐαισθησίας καί ὑψηλῆς ἐγωκεντρικῆς θερμοκρασίας μονομαχοῦσαν γιά προνόμια καί γιά τίτλους. Ἔτσι ἔφτασαν στό τραγικό κατάντημα, οἱ ὑπηρέτες Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ «κενώσαντος ἑαυτόν καί μορφὴν δούλου λαβόντος», οἱ διάδοχοι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καί κληρονόμοι τῆς Παράδοσης τῶν ἁγίων Πατέρων, νά διαγκωνίζονται καί νά διαγωνίζονται, ποιός θά σταθεῖ μισό πόντο ψηλότερα καί ποιός θά συνοδεύσει τή φήμη του μέ ἐντυπωσιακότερα λεκτικά κρόσσια. Ὁ Ρώμης, κάνοντας μιά πράξη βλαστήμιας, ξεχώρισε τόν ἑαυτό του καί τόν ἀνύψωσε στό βάθρο τῆς ὁρατῆς κεφαλῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Κωνσταντινουπόλεως αὐτονομάστηκε «οἰκουμενικός» καί ἄρχισε νά διεκδικεῖ δικαιώματα καί ἐξουσίες στήν οἰκουμένη. Ὁ Ἀλεξανδρείας προχώρησε ἀκόμα περισσότερο, ἀνέβασε τόν ἑαυτό του στό θρόνο τοῦ ἀποκλειστικοῦ κριτῆ καί αὐτοπροβλήθηκε ὡς «πατήρ πατέρων, ποιμὴν ποιμένων καί κριτὴς τῆς οἰκουμένης».

Γελοῖοι τίτλοι, πού, ἂν οἱ φορεῖς τους ἐνοιῶθαν μέσα τους νά λειτουργεῖ ἡ

μυστική γραμμή κοινωνίας μέ τό Σταυρωμένο Ίησού Χριστό, θά τούς απέβαλλαν μονομιᾶς καί θά κρατοῦσαν τό μόνο καταξιωμένο τίτλο τοῦ «διακόνου Ίησού Χριστοῦ». Ὅμως, οἱ φορεῖς ὅλων αὐτῶν τῶν ἀντιευαγγελικῶν καί ἀντιαισθητικῶν διακρίσεων, ἐξακολουθοῦν νά τούς περιφέρουν αὐτάρεσκα καί νά διαπληκτίζονται μεταξύ τους, ὅταν ὁ ἕνας ἀποτολμάει νά δρασκελίσει τά σύνορα τῆς πλαστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἄλλου.

Ἡ Ἐκκλησία, τό Σῶμα τοῦ Ίησοῦ Χριστοῦ, περιφέρει στόν ἱστορικό, μαρτυρικό δρόμο τῆς τίς πληγές τοῦ διχασμοῦ καί τίς συνέπειες τῶν διαπληκτισμῶν τῶν ἐπίορκων Ἐπισκόπων, πού λησμόνησαν τήν προσταγή τοῦ Ίησοῦ Χριστοῦ καί κινήθηκαν ὡς σκληροί καί ὠμοί δυνάστες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος.

*

Καί τελευταία, σά νά μᾶς ἔφταναν οἱ ἀπανωτές πληγές τοῦ παρελθόντος, μᾶς προέκυψε καί ὁ Χριστόδουλος. Ἕνας καινούργιος δυνάστης, στήν αὐγή τῆς τρίτης χιλιετίας. Πού κουβάλησε καί ἀνέβασε στόν Ἐπισκοπικό θρόνο τῶν Ἀθηνῶν τό σεντούκι τῶν κοσμικῶν ὁραμάτων του καί τήν ἀκόρεστη δίψα του γιά τιμές καί χειροκροτήματα.

Πρωτότυπη ἡ ἐμφάνισή του στήν κονίστρα τοῦ δημόσιου βίου, προκάλεσε διχασμό. Κάποιοι παρασύρθηκαν ἀπό τούς ὀργανωμένους ἀβανταδόρους καί χειροκρότησαν. Ἐφτασαν νά βεβηλώσουν τόν ἱερό χώρο τοῦ Ναοῦ τοῦ Θεοῦ, μεταβάλλοντάς τον σέ ἀγοραία συνάθροιση. Ἄλλοι, οἱ πολλοί, στάθηκαν ἐπιφυλακτικοί καί ἄρχισαν

νά γραδομετροῦν τό παράξενο μείγμα τῆς φιλοδοξίας καί τῆς κενότητας.

Πολλά τά μέτωπα, πού ἀνοιξε ἡ κενόδοξη προβολή τοῦ νέου προκαθημένου. Κορύφωμα, ἡ ἀπαίτησή του νά μνημονεύεται ὡς «πρῶτος» καί ὡς «ὑπερεπίσκοπος» ἀπό ὅλους τούς Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἀπαίτηση αὐτή δέν ἔχει κανένα ἔρεισμα στούς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας. Δέν ὑπάρχει Ἱερός Κανόνας, πού νά θεσπίζει τό μνημόσυνο τοῦ «πρώτου». Οἱ Ἱεροί Κανόνες, πού, ἀπλῶς, χρησιμοποιοῦν τόν ὄρο «ὁ πρῶτος», ἀναφέρονται ὅλοι σέ ἄλλο σύστημα διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας, πού πολύ πρῶϊμα καταργήθηκε. Πρόκειται γιά τή μητροπολιτική διοίκηση. Ὁ ἐπίσκοπος τῆς μεγάλης πόλης, τῆς «μητρόπολης» ἦταν ὁ «πρῶτος». Καί οἱ ἐπίσκοποι τῶν μικροτέρων πόλεων οἱ «χωρεπίσκοποι», ἦταν ὅλοι ἐξαρτημένοι ἀπό τόν Μητροπολίτη. Μποροῦσαν νά ἀσκήσουν μέ ἐλευθερία τά τρέχοντα ἐπισκοπικά τους καθήκοντα. Γιά τά σημαντικά, ὅμως, θέματα ἔπρεπε νά συναποφασίσουν μέ τό Μητροπολίτη τους. Ἀλλά καί ὁ Μητροπολίτης δέν εἶχε τό δικαίωμα νά αὐθαиретήσει, ἂν παρουσιάζονταν προβλήματα σημαντικά καί ἰδιότυπα. Καί αὐτός ἔπρεπε νά καλέσει τούς χωρεπισκόπους του καί νά μελετήσουν ὅλοι μαζί τά θέματα αἰχμῆς καί νά καταλήξουν σέ κοινά ἀποδεκτές διαδικασίες.

Οἱ διατάξεις αὐτῶν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, εἶναι προφανές, εἰσάγουν καί ἐπιβάλλουν τήν ἀρχή τῆς Συνοδικότητος. Οὔτε οἱ χωρεπίσκοποι μποροῦσαν νά κινηθοῦν δίχως τή γνώμη τοῦ «πρώτου» στήν περίπτωση σοβαρῶν

θεμάτων, ούτε ό «πρώτος» είχε τό δικαίωμα νά άγνοήσει τή γνώμη τών χωρεπισκόπων του καί νά ένεργήσει ώς άπόλυτος μονάρχης. Ή συνέλευση «έπί τό αυτό», όλων τών Έπισκόπων τής Μητροπολιτικής περιφέρειας, δηλαδή ή Σύνοδος, ήταν ή μόνη άρμόδια νά άποφανθεί καί νά χαράξει τή γραμμή τής ποιμαντικής αντιμετώπισης του προβλήματος.

Είμαι, όμως, άναγκαία καί μιά δεύτερη υπογράμμιση. Οί Έροί αυτοί Κανόνες, πού κάνουν λόγο γιά τήν κοινή ευθύνη τών Έραρχών καί όριοθετούν τήν υποχρέωση νά συνέρχονται υπό τήν προεδρεία του «πρώτου» καί νά συζητούν τά σοβαρά θέματα, δέν κάνουν λόγο, ούτε καν υπαινιγμό, γιά τό μνημόσυνο του κυριάρχη Μητροπολίτη. Μιλούν καί θεσπίζουν τή συγκρότηση του Συνοδικού Σώματος, άλλα δέν υποχρεώνουν τούς χωρεπισκόπους νά μνημονεύουν ώς ιεραρχικά άνώτερο τόν Μητροπολίτη.

Κάποιοι μεταγενέστεροι Έροί Κανόνες, πού θεσπίστηκαν μετά τήν άποκρυστάλλωση του Πατριαρχικού συστήματος, όρίζουν, ότι οί Μητροπολίτες όφείλουν νά μνημονεύουν στίς Έροτελεστίες τους τό όνομα του Πατριάρχη.

Αυτοί οί Κανόνες δέν μπορούν νά έπιστρατευτούν, γιά νά καλύψουν τίς φιλοδοξίες καί τίς απαιτήσεις του Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Γιατί ό κ. Χριστόδουλος δέν είναι Πατριάρχης. Είναι άπόλυτα ισότιμος μέ όλους τούς Μητροπολίτες τής Έκκλησίας τής Ελλάδος. Καί γιά νά υποχρεωθούν οί Μητροπολίτες νά τόν μνημονεύουν, πρέπει νά γίνει ένα από τά δυό. Ή νά υποβαθμιστούν οί Μητροπολίτες στήν τά-

ξη τών βοηθών Έπισκόπων του, ή νά άνυψωθεί ό κ. Χριστόδουλος στή θέση καί στήν τιμή του Πατριάρχη.

*

Στήν Έκκλησία τής Ελλάδος, από τή θέσπιση του Αυτοκεφάλου, δηλαδή τής άποκοπής της από τό Πατριαρχείο τής Κωνσταντινούπολης ίσαμε σήμερα, ισχύει τό μόνο Κανονικό καθεστώς, οί Μητροπολίτες νά μνημονεύουν κατά τήν τέλεση του Μυστηρίου τής Θείας Ευχαριστίας, τήν Έρά Σύνοδο. Τό σύστημα αυτό θεσπίστηκε μέ τόν Πατριαρχικό Τόμο του 1850. Καί έγινε σεβαστό από τήν άλυσίδα τών Άρχιεπισκόπων, πού πέρασαν ίσαμε τό 1998 από τό θρόνο τών Άθηνών καί από όλους τούς Μητροπολίτες, πού ποίμαναν, κατά τό μακρό αυτό διάστημα, τίς επαρχίες τής Αυτοκέφαλης έλληνικής Έκκλησίας.

Έκατόν πενήντα όλόκληρα χρόνια λειτουργήσαν άπρόσκοπτα οί διατάξεις του Πατριαρχικού Τόμου. Καί ήρθε ή έπαρση του σημερινού προκαθημένου νά φέρει τήν άναστάτωση. Ό κ. Χριστόδουλος, κατ' άπομίμηση του παλιού εκείνου Βαβυλώνιου δυνάστη, του Ναβουχοδονόσορα, πού άρεσκόταν νά άποκαλείται «*βασιλεύς βασιλέων καί κυριεύων τής οίκουμένης όλης*» (Δανιήλ γ' 2), διέγραψε καί τόν Πατριαρχικό Τόμο καί τό σεβασμό πρós τό Συνοδικό σύστημα καί τή μακροχρόνια πράξη τής Έκκλησίας καί απήτησε νά στηθεί τό είδωλό του, ως εικόνα χρυσή καί νά σκύψουν όλοι νά προσφέρουν τό θυμίαμα τής ύποταγής τους.

*

Τά άποτελέσματα, αυτής τής ύπερφίαλης άπαίτησης είναι γνωστά. Ή Έ-

ραρχία της Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναστατώθηκε. Πολλοί Ἱεραρχες ἀντέδρασαν, ὅπως εἶχαν δικαίωμα, δυναμικά καί ἀποφασιστικά. Καί προσπάθησαν νά φρενάρουν τήν καταιγίδα τοῦ νεοπαπισμοῦ. Παράλληλα, τό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης, μέ σκληρές ἐπιστολές, πού τίς ἀπηύθυνε προσωπικά στόν κ. Χριστόδουλο καί μέ Συνοδικά ἐγγράφα, πού προώθησε στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας μας, καυτηρίασε τό ἀρρωστημένο πνεῦμα τοῦ ἡγεμονισμοῦ καί ἀπήτησε νά γίνει σεβαστός ὁ Τόμος τοῦ 1850, ὁ ὁποῖος ὑποχρεώνει τούς Μητροπολίτες νά μνημονεύουν τό χαρισματικό Σῶμα τῆς Συνόδου, πού εἶναι ὁ ἀποδέκτης τοῦ Παναγίου Πνεύματος καί ὁ ἀποκλειστικός διαχειριστής τῆς συνολικῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐθύνης.

Ἀτυχῶς, ἀτυχέστατα, οὔτε οἱ ἀντιδράσεις τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, οὔτε οἱ παρεμβάσεις τῆς Συνόδου καί τῶν ἀρμόδιων παραγόντων τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Βοσπόρου ἔφεραν ἀποτέλεσμα. Μᾶλλον σκλήρυναν τήν ἀκόρεστη φιλοδοξία τοῦ κ. Χριστοδούλου καί μετέλλαξαν τήν πολιτική του εὐελιξία σέ θρασυτάτη ἐπιθετικότητα.

Μόλις τόν περασμένο Αὐγουστο, ὁ κόλακας, δορυφόρος τοῦ δημοσιογράφου, μέ ἐκτενέστατο ἄρθρο του στό ἔνθετο τῆς ἐφημερίδας «*Ἐλεύθερος Τύπος*» (5-8-2001), ἀποκάλυπτε, ὅτι, μέ παρέμβαση καί μέ εἰσήγηση τοῦ κ. Χριστοδούλου, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνέταξε τρεῖς ἐπιστολές, γιά νά ἀπαντήσῃ καί γιά νά ἀποκρούσῃ τίς θέσεις τοῦ Πατριαρχείου στά θέματα αἰχμῆς καί, κυρίως, στήν ἀπόρριψη τοῦ αἰτήματος

τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν νά μνημονεύεται ὡς ὁ «πρῶτος» ἀπό ὅλους τούς Ἱεράρχες.

Ἡ διαλεκτική τῆς ἐπιστολῆς, πού ἀναφέρεται στό «μνημόσυνο» εἶναι ὄχι μόνο ἀνορθόδοξη, ἀλλά καί σχιζοφρενική. Γιά νά μή θεωρηθεῖ, ὅτι τήν παραχαράσσω, τῇ μεταφέρω αὐτοῦσια ἀπό τό δημοσίευμα τοῦ «αὐλικοῦ» δημοσιογράφου.

«*Ἡ δεύτερη ἐπιστολή ἀναφέρεται στή μνημόνευση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί σημειώνεται ὅτι εἶναι ἡ μόνη Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία, πού δέν ὑπάρχει Πρῶτος καί ἀντί γιά τό φυσικό πρόσωπο γιά τό ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία προσεύχεται στόν Θεό νά τό φυλάσσει "σῶο, ἔντιμο, ὑγιές, μακροήμερον καί ὀρθοδομοῦν τόν λόγον τῆς ἀληθείας Του" ὑπάρχει τό τραγελαφικό νά ἀναφέρεται στό ὄργανο διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας... Στήν ἐπιστολή αὐτή ἀναφέρονται συγκεκριμένοι Κανόνες πού ἐπιβάλλουν τήν ὑπαρξη καί μνημόνευση τοῦ Πρώτου, ἀλλά καί οἱ ἐμπειρίες πού ὑπάρχουν ἀπό τίς ἄλλες Αὐτοκέφαλες Ἐκκλησίες».*

Εἶναι ἀπαραίτητο νά συνοδεύσω τήν ἀναδημοσίευση αὐτοῦ τοῦ ἀποσπάσματος μέ κάποια σχόλια.

1. Χαρακτηρίζεται «*τραγελαφικό*» τό νά προσεύχονται οἱ Μητροπολίτες γιά τό ὄργανο διοίκησης τῆς Ἐκκλησίας, γιά τήν Ἱερά Σύνοδο. Μά, γιά ὄνομα τοῦ Θεοῦ!! Ἡ Ἱερά Σύνοδος δέν εἶναι ἓνα ἀπλό ὄργανο διοίκησης, ὅπως εἶναι τά διοικητικά Συμβούλια τῶν Σωματείων ἢ τά Συμβούλια τῶν ποικίλων ὀργανισμῶν. Εἶναι ἡ Ἀγιοπνευματική Σύναξη, «*ὁμοθυμαδόν ἐπὶ τό αὐτό*» (Πράξ. 8' 1) τῶν Ἐπισκόπων, πού βρίσκονται ἐνωμένοι σέ κοινωνία

μυστική και μυστηριακή και σέ αδιάκοπη στάση λατρείας και προσευχής. Η Σύνοδος είναι ή, τουλάχιστον, πρέπει να είναι ο αποδέκτης του θείου φωτισμού και της αποκάλυψης του θελήματος του Θεού. Τί φυσικότερο, από του να προσεύχονται και οι Ίεράρχες και όλόκληρο τό πλήρωμα, γιά τήν Ίερά Σύνοδο, γιά τόν υπεύθυνο, χαρισματικό άγωγό των θείων προσταγμάτων; Άν ή Έκκλησία μας ήταν οργανωμένη στά ρωμαιοκαθολικά πλαίσια, μέ αναφορά στόν ένα και μοναδικό «κυριάρχη», πού έξουσιάζει τήν οίκουμένη και ισχυρίζεται, ότι αποφαινεται, αποφασίζει και ενεργεί αλάθητα, θά προσεύχονταν οι Έπίσκοποι και ο λαός γιά τό ένα πρόσωπο του Πάπα. Στην Όρθόδοξη, Συνοδική δομή της εκκλησιαστικής διοίκησης δέν έχει θέση ή υπερτροφική αναφορά στό ένα πρόσωπο, πού, ευκαιριακά ή συμβατικά, προεδρεύει κατά τίς Συνελεύσεις του Συνοδικού Σώματος. Η απόσπαση της προσοχής και της προσευχής από τήν Άγιοπνευματική Σύνοδο και ή καθήλωσή τους στόν αυτοονομαζόμενο «πρώτο» συνιστά αίρεση, καταλυτική του Συνοδικού θεσμού και νοθείας της Όρθόδοξης Έκκλησιολογίας.

2. Άν ο βλάσφημος χαρακτηρισμός του μνημοσύνου της Ίερας Συνόδου από τους λειτουργούς Ίεράρχες ως «τραγελαφικού» άποτελοῦσε όλίσθημα αποκλειστικά και μόνο του κόλακα δημοσιογράφου, θά έλεγε κανείς, ότι είναι παράγωγο της θεολογικής αναπηρίας του ή και της δημοσιογραφικής άβιταμίνωσής του.

Άν, όμως, καθώς διαφαίνεται και από τό κείμενο του δημοσιεύματος, έχει αποτυπωθεί και στό έπίσημο Συνοδικό έγγραφο, πού ή Έκκλησία της

Έλλάδος άπηύθυνε στό Πατριαρχείο της Κωνσταντινούπολης, και άν, πολύ περισσότερο, έχει χαραχτεί από τόν κάλαμο του προκαθημένου Χριστοδούλου, πού, όπως δηλώνεται, έχει αναλάβει τή σύνταξη των Συνοδικών Έπιστολών, προδίδει όχι μόνο θεολογική αναπηρία, αλλά υπερτροφική αλαζονεία, πού όραματίζεται τήν εγκαθίδρυση του νεοπαπισμού στην ταλαιπωρημένη ελληνική Έκκλησία.

3. Στο επίμαχο δημοσίευμα του κόλακα δημοσιογράφου, δηλώνεται και τουτο: «Στήν έπιστολή αυτή αναφέρονται συγκεκριμένοι Κανόνες, πού επιβάλλουν τήν ύπαρξη του μνημοσύνου του Πρώτου». Άλλά δέ μεταφέρεται κανένας Ίερός Κανόνας, ούτε, ακόμα, και ο αριθμός κάποιου Κανόνα, γιά να μπορεί κανείς να τόν αναζητήσει και να τόν μελετήσει. Τό σύστημα αυτό, πάγιο στην εκκλησιαστική διοίκηση, επικαλείται άόριστα τήν ύπαρξη Ίερών Κανόνων, πού καλύπτουν τήν άνώμαλη πρωτοβουλία ή τήν αύθαιρεσία, αλλά ποτέ δέν δίνεται τό κείμενο του Κανόνα, γιά να γίνει επαλήθευση.

Και στή συγκεκριμένη περίπτωση, έπειδή ή έπιστολή στέλλεται στό Πατριαρχείο, κινδυνεύουν οι συντάκτες της να ξετιναχτούν ως άγράμματοι ή ως πλαστογράφοι.

Άλλά, όπως είναι γνωστό, ο πρόεδρος της Συνόδου της Έκκλησίας της Έλλάδος Χριστόδουλος είναι τόσο έξοικειωμένος μέ τίς πλαστογραφίες, πού δέ θά νοιώσει τό έρύθημα να άπλώνεται στό πρόσωπό του.

Αυτός θέλει να άνυψωθεί σέ «πρώτο». Τό εκκλησιολογικό ή τό ήθικό κόστος δέν τόν άπασχολεί.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Κανονικές και Νομικές έπισημάνσεις σέ άρχιερατικές δηλώσεις

7

Πρό διετίας περίπου ή Ίεραρχία της Έκκλησίας τοποθέτησε στή Μητροπόλη Θεσσαλιώτιδος ως Μητροπολίτη τόν Άρχιμανδρίτη Θεόκλητο (Κουμαριανό) μέχρι τότε εκπρόσωπο Τύπου του Άρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, σέ αντικατάσταση του κοιμηθέντος αντικανονικού Μητροπολίτη Κλεόπα. Η διαποίμανση αυτής της Μητροπόλεως είχε άνατεθεί από τό έτος 1968 μέ κανονική έκλογή στό Μητροπολίτη Κωνσταντίνο (Σακελλαρόπουλο). Ίεράρχης ύψηλου ήθικου άναστήματος ό Σεβ. Κωνσταντίνος, μέ έντονη τήν παρουσία του στή ζωή της Έκκλησίας και μέ προσφορά μεγάλη. Άνύστακτος και άκαταπόνητος ιεραπόστολος. Στρατιώτης Χριστού στήν πρώτη γραμμή του άγώνα. Τήν άνάληψη της διαποιμάνσεως της Μητροπόλεως από τό Σεβ. Κωνσταντίνο είχε άσμένως άποδεχθεί και ό προκάτοχός του Μητροπολίτης, προσφέροντας ως δείγμα της άποδοχής του αυτής τό άρχιερατικό του έγκόλπιο.

Τό έτος 1974 τό πηδάλιο στή διοίκηση της Έκκλησίας άνέλαβε ό τότε φίλα προσκείμενος προς τόν δικτάτορα Ίωαννίδη μακαριστός Άρχιεπίσκοπος Σεραφείμ ό από Ίωαννίνων. Μέ βάση δύο συντακτικά κατασκευάσματα, πού έκδόθηκαν από τή δικτατορική κυβέρνηση, κατά παράκληση και μέ τήν προτροπή του Άρχιεπισκόπου, άπομακρύνθηκαν τόν Ίούλιο του 1974, λίγες μόνο ήμέρες πριν από τήν κατάρρευση του στρατιωτικού καθεστώτος, δώδεκα άξιοι και έντιμοι Μητροπολίτες. Μεταξύ αυτών και ό Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος. Η έκπτωσή του αυτή, όπως και των άλλων

όμοιοπαθών συνεπισκόπων του, στηρίχθηκε άποκλειστικά και μόνο στίς δύο αυτές πολιτικές πράξεις της δικτατορίας (3 και 7/1974 Σ.Π.), χωρίς νά τηρηθεί καμμία άπολύτως κανονική διαδικασία. Έξάλλου, πρέπει νά έπισημανθεί, ότι ή Έκκλησία της Ελλάδος, όπως και οι Ί. Μητροπόλεις, αποτελούν Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και σύμφωνα μέ τό Σύνταγμα οι πράξεις εκείνες, της Πολιτείας και της Έκκλησίας, οι όποιες έρείδονται σέ πολιτικούς νόμους, όπως είναι και τά Διατάγματα έγκαταστάσεως και παύσεως των Μητροπολιτών, υπόκεινται άναντίρρηση στόν άκυρωτικό έλεγχο του Συμβουλίου της Έπικρατείας. Πάγια ήταν και είναι ή σχετική περί τούτου δικαστηριακή νομολογία. Στήν προκειμένη όμως περίπτωση οι έκπεσόντες Άρχιερείς στερήθηκαν παντελώς και του θεμελιώδους άτομικού δικαιώματος νά τύχουν δικαστικής προστασίας.

Τό έτος 1988, μέ κάποια διάταξη νόμου (άριθ. 15 ν. 1816/1988), ή πατρότητα της όποιας άνήκει στό μακαρίτη Έπουργό του ΠΑΣΟΚ Κουτσόγιωργα και ή άπλή συμπλήρωσή της (άριθ. 12 ν. 1877/1990) στόν τότε Έπουργό της Οικουμενικής Κυβερνήσεως Παλαιοκρασσά, ήρθη έπιτέλους τό «ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΟΝ» προσβολής των δικτατορικών έκπρωτικών πράξεων, πού κρατούσε τούς δώδεκα Μητροπολίτες, και μόνο αυτούς, δέσμιους 14 όλόκληρα έτη, χωρίς νά έχουν ούτε καν τή δυνατότητα προσφυγής στό Σ.π.Ε. Έπακολούθησε από τό 1990 μεγάλος αριθμός άκυρωτικών αποφάσεων, πού δικαίωσαν πλήρως τούς δώδεκα

διωχθέντες Ἀρχιερείς, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος. Μετά ἀπό αὐτά καί ἐνῶ ὀφείλε ἡ διοικοῦσα Ἐκκλησία νά συμμορφωθεῖ μέ τό ἀποτέλεσμα τῶν ἀκυρωτικῶν αὐτῶν ἀποφάσεων, τό ἐκκλησιαστικό πρόβλημα ὁδηγεῖται σέ νέα περιπέτεια. Μέ μία εὐκαιριακή σύνθεση τῆς ΔΙΣ (καί ὅχι τῆς Ἱεραρχίας) ἐπιβλήθηκαν στίς 10/8/1993 στούς ἐναπομείναντες πλέον τρεῖς Μητροπολίτες, καί πάντα μεταξύ αὐτῶν ὁ Σεβ. Κωνσταντίνος, τά διαβόητα «ἐπιτίμια ἀκοινωνησίας». Τέτοια «ἐπιτίμια» καί μέ τέτοιο περιεχόμενο, πού νά ἀπομακρύνεται ὁ Μητροπολίτης ἀπό τήν ἔδρα του, δέν προβλέπονται ἀπό κανένα ἀπολύτως Ἱερό Κανόνα. Καί ὅπως δήλωσε χαρακτηριστικά Μητροπολίτης, μέ μία παρέμβαση του στή Σύνοδο τῆς 1/9/1998, τοῦτο ἔγινε μέ τό σκοπό νά ἀνακοπεῖ ἡ πορεία τοῦ θέματος στό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας(!). Μέ βάση αὐτά τά ἀνυπόστατα καί ἀντικανονικά «ἐπιτίμια» ἐκδόθηκαν τελικά τά οἰκεῖα Π.Δ/τα, μέ τά ὁποῖα ὁ Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνος καί οἱ ἄλλοι δύο ἐπιτιμηθέντες συνεπίσκοποι του ἀπομακρύνθηκαν καί πάλι ἀπό τίς Μητροπόλεις τους, καί, κατά ρητή ἀναφορά, ἀπό τό χρόνο ἐπιβολῆς τῶν «ἐπιτιμίων». Αὐτό εἶναι ἐν συντομίᾳ τό ἱστορικό, ἀπό τό 1968 μέχρι σήμερα, τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος, ἡ διαποίμανση τῆς ὁποίας ἔχει ἤδη ἀνατεθεῖ στό Σεβ. Θεόκλητο (Κουμαριανό).

Ὁ τελευταῖος σέ σχετικά πρόσφατη συνέντευξή του σέ τηλεοπτικό σταθμό δήλωνε, μεταξύ ἄλλων, καί τά ἑξῆς περίπου: Ἐγώ, ὅταν συνέβαιναν τά γεγονότα, ἤμουν παιδί καί δέν μετεῖχα οὔτε μποροῦσα νά ἔχω κάποια ἀνάμειξη σ' αὐτά. Πρότεινα μάλιστα, μετά τήν ἐγκατάστασή μου στή Μητρόπολη, στόν Μητροπολίτη Κωνσταντῖνο νά ἔλθει καί νά συνεργασθοῦμε γιά τό καλό τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά ἐκεῖνος δέν ἀποδέχθηκε τήν πρόσκλησή μου.

Ὅταν ὅμως ἕνας κληρικός καλεῖται νά ἀναλάβει τή διαποίμανση Μητροπόλεως καί νά μετέχει μέ τήν ιδιότητά του αὐτή ὑπεύθυνα καί στή

διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, ὑποτίθεται ὅτι ἔχει, ἂν ὅχι πλήρεις, τουλάχιστον βασικές γνώσεις καί τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας ἱστορίας.

Γιατί εἰδικώτερα:

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι κανεῖς Μητροπολίτης δέν παύεται μέ πολιτικές καί μάλιστα δικτατορικές πράξεις, ἀλλά μέ ἐφαρμογή τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι, στήν περίπτωσή αὐτή, προβλέπουν «ΤΕΛΕΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΔΙΚΗ», μέ ἀπόδοση συγκεκριμένης κατηγορίας γιά σοβαρά κανονικά παραπτώματα, μέ διεξαγωγή ἀνακρίσεων, μέ ἀπολογία τοῦ ἐγκαλουμένου καί μέ πλήρη ἀκροαματική διαδικασία. Τίποτε ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτά δέν ἔγιναν γιά τήν ἔκπτωση τοῦ Σεβ. Θεσσαλιώτιδος Κωνσταντίνου, ὁ ὁποῖος τήν ἀπομάκρυνσή του ἀπό τήν Μητρόπολη τήν πληροφορήθηκε ἀπό τρίτους καί ἀπό τίς ἐκπομπές τότε τοῦ ραδιοφώνου, χωρίς ὁ ἴδιος νά ἔχει καμμία συμμετοχή στήν ὅλη διαδικασία.

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι μετά τήν ἀκύρωση τόν Ὀκτώβριο τοῦ 1990, μέ τήν ἀπόφαση 3796/1990 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῆς ἐκπρωτικῆς πράξεως τοῦ Σεβ. Κωνσταντίνου, ἡ ἔκπτωσή του ἦταν πλέον ἀνύπαρκτη καί ἐθεωρεῖτο κατά τήν κείμενη νομοθεσία καί κατά τή νομική θεωρία ὡς μηδέποτε γενομένη, μή παράγουσα κανένα ἀποτέλεσμα. Συνέπεια τούτου ἦταν νά παραμείνει πλέον ὁ Σεβ. Κωνσταντίνος ὡς ὁ μόνος κανονικός καί νόμιμος Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος, ἀφοῦ ποτέ ἄλλωστε δέν στερήθηκε τήν κανονικότητά του, ὅπως αὐτό δεχόταν καί ἡ ἴδια ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε, ὅλο αὐτό τό διάστημα, νά τόν θεωρεῖ καί νά τόν ἀποκαλεῖ «Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην». Ἀπλῶς καί μόνο μέ τήν ἀκυρωτική ἀπόφαση τοῦ Σ.τ.Ε. ἀνέκτησε καί πάλι τίς διοικητικές του ἀρμοδιότητες, τίς ὁποῖες, αὐτές μόνον, εἶχε στερηθεῖ μέ τήν ἔκπτωσή του.

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ὁ Σεβασμιώτατος

τος ότι τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας μέ μεταγενέστερη ἀπόφαση καί μάλιστα τῆς Ὀλομελείας του, πού ἐκδόθηκε τόν Ἰούνιο τοῦ 1993, ἐπιβεβαίωσε ρητῶς τό παραπάνω ἀποτέλεσμα γιά μία ἀκόμη φορά καί δέχθηκε, εἰδικῶς γιά τόν Σεβ. Κωνσταντῖνο, ὅτι μετά τήν ἀκύρωση τό 1990 τῆς πράξεως ἐκπτώσεώς του, νόμιμος καί ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος δέν ἦταν ὁ Κλεόπας Θωμόπουλος, ἀλλά ὁ Κωνσταντῖνος Σακελλαρόπουλος καί αὐτός μόνο ἔπρεπε νά μετέχει στά συλλογικά διοικητικά ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας (βλ. σκεπτικό ἀποφάσεως 1028/1993 Ὀλομελείας τοῦ Σ.τ.Ε.).

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι μετά τίς μεθοδεύσεις, πού ἀκολούθησαν τίς παραπάνω δικαστικές ἐξελίξεις, τό ἐπιβληθέν στό Σεβ. Κωνσταντῖνο (καί στούς ἄλλους δύο συνεπισκόπους του) «ἐπιτίμιο ἀκοινωνήσις» μέ ὅποιο περιεχόμενο ἔδωσε σ' αὐτό ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, ἦταν ἀνυπόστατο, ἀντικανονικό καί παράνομο, δέν προβλεπόταν ἀπό κανένα Ἱ. Κανόνα καί δέν παρήγαγε συνεπῶς κανένα κανονικό ἢ νομικό ἀποτέλεσμα. Ἐτσι τό χαρακτηρίσαν πολλοί ἐκκλησιαστικοί παράγοντες καί Ἱεράρχες, μὴδὲ τοῦ ἰδίου τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου ἐξαίρουμένου, μέ κορυφαία τή δήλωση τοῦ ἀείμνηστου καθηγητῆ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου Κ. Μουρατίδη. Καί ἔπρεπε καί τοῦτο ἀκόμη νά γινώριζε ὁ Σεβασμιώτατος Θεόκλητος. Τά «ἐπιτίμια» αὐτά, ὅπως ἐπιβλήθηκαν, ΟΥΔΕΠΟΤΕ ἔτυχαν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Σώματος τῆς Ἱεραρχίας, ἀφοῦ δέν ἔλαβαν, οὔτε κατὰ τήν ἐπιβολή τους μέ τήν προηγούμενη ἐκκλησιαστική διοίκηση, οὔτε κατὰ τή διατήρησή τους, μέ τή σημερινή ἐκκλησιαστική ἡγεσία, τήν αὐξημένη πλειοψηφία τῶν 2/3 «τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας» (ἄρθρ. 6 παρ. 3 ΚΧΕΕ). Αὐτό εἶναι αὐταπόδεικτο καί θά μπορούσε καί ὁ ἴδιος ὁ Σεβασμιώτατος νά τό διαπιστώσει ἀνατρέχοντας στά Πρακτικά τῶν Συνόδων.

ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ὁ Σεβασμιώτατος ὅτι τό Π. Δ/μα τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1994 γιά

τῇ νέα ἀπομάκρυνση τοῦ Σεβ. Κωνσταντίνου, τό ὁποῖο στηρίχθηκε στό ἀνυπόστατο «ἐπιτίμιο ἀκοινωνήσις» καί τό ὁποῖο ὁ ἴδιος ὁ κ. Χριστόδουλος, τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος, μέ ρητὴ ἀναφορά σέ ἐπιστολή του τό ἐνέταξε «σέ ἐξυφανεθὲν σχέδιον ὑπόπτων προσώπων κινουμένων εἰς τό ἐκκλησιαστικόν παρασκήνιον», κατήργησε ρητῶς τό ἀρχικό Διάταγμα τοῦ ἔτους 1968 γιά τήν ἐγκατάσταση τοῦ Σεβ. Κωνσταντίνου «...ἂφ' ὅτου ἐπεβλήθη τό ἐπιτίμιο ἀκοινωνήσις...», δηλαδή ἀπὸ 10.8.1993. Μέ ἀπλά λόγια καί ἀπὸ τήν Πολιτεία καί ἀπὸ τή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ὁμολογεῖται πλέον πανηγυρικά ὅτι ὁ Μητροπολίτης Κωνσταντίνος ἦταν νόμιμος καί ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος μέχρι 10.8.93, ἀφοῦ ἀπὸ τότε καί στό ἐξῆς ἔπαυε ρητῶς ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀρχικοῦ Δ/τος ἐγκαταστάσεως τοῦ ἔτους 1968. Ἀπὸ αὐτό ἀναγκαίως συνάγεται ὅτι καί ἡ ἐκλογή τοῦ μακαριστοῦ Κλεόπα στή Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος γιά τό χρονικὰ διάστημα ἀπὸ τό ἔτος 1974 μέχρι 10.8.1993, δηλαδή γιά εἴκοσι περίπου χρόνια, ἦταν μετέωρη καί ἄκυρη. Οὐδεμία δὲ πράξη ἐκδόθηκε μετὰ ταῦτα, οὔτε ἀπὸ τήν Πολιτεία οὔτε ἀπὸ τήν Ἐκκλησία, γιά τή νομιμοποίηση τοῦ μακαριστοῦ Κλεόπα ὡς Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος. Καί ἐρωτᾶται: Ποῖόν λοιπόν Μητροπολίτη διαδέχθηκε ὁ Σεβασμιώτατος Θεόκλητος καί πού στηρίζει τήν κανονική καί νόμιμη διαδοχή του; Κανονικός καί νομικός τραγέλαφος, χωρίς πρηγούμενο.

Ὅλα αὐτά ἔπρεπε νά τά γνωρίζει ὁ Σεβασμιώτατος πρὶν δεχθεῖ, μέ τεράστια εὐθύνη καί τοῦ Προκαθημένου καί ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας, τήν ἐκλογή του στήν Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος. Τοῦτο, καί γιά τόν πρόσθετο λόγο, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος ἔχει ὑπηρετήσει κατὰ τό παρελθόν σέ καίριες ἐπιτελικές ἐκκλησιαστικές θέσεις, ἀφενὸς ὡς πρωτοσύγκελλος ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη ὑπὸ τὸν νῦν Ἀρχιεπίσκοπο καί ἀφετέρου ὡς ἐκπρόσωπος τύπου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐπὶ μία διετία πρὸ τῆς ἐκλογῆς του. Καί ἀντὶ νά ἐπικαλεῖται τή μὴ σύμπραξή του

Πειρασμοί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος

Ὁ Κύριός μας περπάτησε ὡς ἄνθρωπος πάνω στή γῆ μέ ἄκρα ταπείνωση, «ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δέ σταυροῦ» (Φιλιπ. β' 7-9). Καί ὅμως, «ἐξῆλθε νικῶν καί ἵνα νικήσῃ» ('Αποκάλ. στ' 2). Τεκμήριο αἰώνιο τῆς νίκης αὐτῆς τῆς «τελειωμένης» ἐπὶ τοῦ σταυροῦ καί διακηρυγμένης ἀπό τό «κενό μνημεῖο», εἶναι ἡ Ἐκκλησία Του. Τό Ἅγιο Πνεῦμα ἵδρυσεν τήν Ἐκκλησία, τό μυστικό σῶμα τοῦ Χριστοῦ, κατά τήν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, πάνω στό «αἶμα» καί στό «ὔδωρ» τῆς πληγωμένης Του πλευρᾶς. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς σταυρωμένη Ἀγάπη καί ταμεῖο Χάριτος, ἀποτελεῖ τή μόνη ἀσφαλή θύρα σωτηρίας γιά τόν κόσμο. Ἐνοική πρόσκληση στόν καθένα νά κάνει δική του τή ζωή τοῦ Χριστοῦ. Νά ἐνσωματωθεῖ στό θεανθρώπινο Σῶμα Του.

Ἡ πορεία τοῦ Χριστοῦ προδιέγραψε τήν πορεία τῆς Ἐκκλησίας. Θριαμβεύουσα Ἐκκλησία δεν ὑπάρχει στή γῆ, ἀλλά μόνο στόν Οὐρανό. Ἐδῶ ὑπάρχει μόνο διωκόμενη Ἐκκλησία. Καί θά ὑπάρχει μέχρι τῆς «συντελείας

τῶν αἰώνων», σέ διαρκή πόλεμο μέ τόν κόσμο. Εἰρηνική συνύπαρξη Ἐκκλησίας καί κόσμου εἶναι «τέρας ἀλλόκοτον». Μόνο ὅταν διώκεται ἡ Ἐκκλησία, ἐπειδή δέν ἀποκλίνει ἀπό τήν κατά Χριστόν εὐσέβεια, (ὅχι λόγω ἀνόητης ἐμπλοκῆς σέ κοσμικές διαμάχες), πιστοποιεῖ τή γνησιότητά Της. Ὁ Παῦλος εἶναι ἀπόλυτος: «πάντες οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ διωχθήσονται» (Β' Τιμοθ. γ' 12). «Πάντες», εἴτε ὡς ἄτομα, εἴτε ὡς Ἐκκλησία.

Καί ὅμως, πολλοί ἀπό τοὺς ποιμένες καί ἀπό τό ποιμνιο ἐπιζητοῦν ἕνα συμβιβασμό, πού θά τοὺς ἄφηνε ἀτσαλάκωτους. Θέλουν νά εἶναι πετυχημένοι μέσα στή ρευστή καθημερινότητα. Πρόσωπα τῆς ἡμέρας. Δείγμα τέτοι-ας γραφῆς, πρόσφατο κήρυγμα τοῦ κ. Χριστόδουλου: «Ἡ Ἐκκλησία εἶναι κοντά στό λαό, βρίσκεται στήν πρωτοπορία τῶν κοινωνικῶν ἀγώνων γιατί βγῆκε ἀπό τή “γωνιά” πού ἦταν» («Ἐλεύθερος Τύπος» 5-6-2001). Καλοί αὐτοί οἱ ἀγῶνες, ὅταν, καί ἐφόσον, δέν χρησιμοποιοῦνται ὡς βατῆρες γιά τό ἄλμα πρὸς τήν ἐξουσία. Ἀναρωτιέται, ὅμως, κανεῖς, γι-

στά γεγονότα ἐκείνης τῆς ἐποχῆς καί νά ζητάει, μετά τήν πανηγυρική ἐγκατάστασή του στή Μητρόπολη Θεσσαλιώτιδος, τή συνεργασία τοῦ Σεβ. Κωνσταντίνου, ἔπρεπε καί πρέπει, ἐνόφει τῶν ὄσων ἀντικανονικῶς καί παρανόμως συνέβησαν, νά σπεύσει στό Γέροντα Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος παρέμεινε πιστός καί σταθερός, ὡς στύλος ἀκλόνητος, καί στήν κανονική τάξη καί στήν ἀρχιερατική του συνείδηση, νά καταθέσει τή μετάνοιά του, νά τοῦ παραχωρήσει τή διαποίμανση τῆς Μητροπόλεως καί νά προσφερθεῖ ὁ ἴδιος

νά παράσχει τίς ὁποῖες ὑπηρεσίες του στήν Ἐκκλησία. Αὐτό ἐπιβάλλει ὁ σεβασμός καί στήν κανονική τάξη καί στήν ἐκκλησιαστική μας παράδοση καί ἱστορία. Αὐτό ὅμως ἔχει προσωπικό κόστος μεγάλο καί θέλει τόλμη καί γενναιότητα. Καί κάτι παραπάνω, θέλει ἡρωϊσμό. Καί, μέχρι στιγμῆς τουλάχιστον, δέν ἔχουμε πρὸς τήν κατεύθυνση αὐτή τέτοια δείγματα οὔτε τόλμης οὔτε ἡρωϊσμοῦ.

αυτό σταυρώθηκε ο Χριστός; Γιαυτό ιδρύθηκε η Έκκλησία; Γιά νά γίνει ἕνας ἀπό τούς πρωτοπόρους τῶν κοινωνικῶν ἀγώνων;

Οἱ πειρασμοί τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Σώματος εἶναι πολλοί, μέ πρῶτο τή χίμαιρα τῆς εὐημερίας. Ἡ εὐημερία, καλή ἀπό μόνη της, ὅταν γίνει ρυθμιστής τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, εἶναι ὀλέθρια. Ἡ εὐχαριστιακή σύναξη ἀλλοιώνεται καί ἡ Έκκλησία μετατρέπεται γιά κάποιους σέ χῶρο ἐπαγγελματικῆς καταξιώσεως καί γιά ἄλλους σέ κέντρο παροχῆς κοινωνικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἀναμφίβολα ὁ ἐργάτης τοῦ ἀγροῦ τοῦ Κυρίου πρέπει νά καλύπτει τίς βιοτικές του ἀνάγκες. Ὅποιος, ὅμως, ἀγαπᾷ τόν πλοῦτο, ἄς τόν ἀναζητήσει ἔξω ἀπό τό σπίτι τοῦ «περί πτωχείας Διδάσκοντος». Διαφορετικά ἀλλοιώνει τή διδασκαλία Του.

Συχνά ἡ ἀγάπη πρὸς τόν πάσχοντα, τό ἀνθρωπιστικό ἔργο τῆς Έκκλησίας, γίνεται αὐτοσκοπός. Κάποιοι Πατέρες, ἀνέπτυξαν, πράγματι, καί τέτοια δραστηριότητα, ἀνάλογα μέ τίς συνθῆκες καί τούς χαρακτήρες τους. Ἄλλοι, ὅμως, ὄχι. Ἐντούτοις, ὅλους τούς τιμοῦμε ὡς «τὴν κτίσιν πᾶσαν θεογνωσίας νά-μασι καταρδεύσαντας». Αὐτή ἡ προσφορά τους τούς καταξιώνει. Αὐτὴν προβάλλει ἡ Έκκλησία. Ἡ ἀξιολόγησις ἀνήκει στὸν ἴδιο τὸν Κύριο: «Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καί ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. στ' 33). Ἀνατροπή τῆς σειρᾶς αὐτῆς, ἀκόμα καί ὅταν ὀξύτατα κοινωνικά προβλήματα ζητοῦν λύση, σημαίνει κατάφαση στὸν πειρασμό: «εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένονται». Ὁ Κύριος τὸν ἀπέκρουσε, σέ ὦρα, μάλιστα, πού πεινοῦσε, σημειώνοντας: «οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνον ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκπορευομένου διὰ στόματος Θεοῦ» (Ματθ. δ' 3-4).

Ἀλλὰ καί θρησκευτικές ἐμπειρίες, συναισθηματικά φορτισμένες, χωρὶς, ὅμως, ἐσωτερικὴ γεύσις μετάνοιας καί συντριβῆς, ἀλλοιώνουν τό εὐχαριστιακό Σῶμα. Ὅσο καί ἂν

«τραβάει» κόσμος, ἡ ματαιοδοξία τῶν ἱερουργῶν, μέ κραυγαλέα τὴν ἐπίδειξη μεγαλοπρέπειας καί πλούτου, συσκοτίζει τὴ λογικὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ. Ἡ Έκκλησία δὲν ἐπιτρέπεται νά ὑπονομεύει τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα τῶν πιστῶν, διεγείροντας τό ἄλογο θυμικὸ τοῦ μαζοποιημένου πλήθους μέ λόγους καί δρώμενα κατ' ἀπομίμησις «ἐπικοινωνιακῶν» τρύκ.

Ἡ Έκκλησία, ἀκόμα, δὲν μπορεῖ νά βγάξει «γιά φύλλου πήδημα» ἀπὸ τό θησαυροφυλάκιό Της ἱερὰ κειμήλια, ποτισμένα μέ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἀντίδωρο τοῦ Οὐρανοῦ στὸν ἰδρώτα καί τό αἷμα τῆς ἔμπονης προσευχῆς καί τοῦ μαρτυρίου ἀγίων μορφῶν, καί νά τὰ περιφέρει τῇδε κακεῖσε. Ἡ ψυχικὴ φθορά τοῦ λαοῦ εἶναι μεγάλη. Ὅχι μόνο ἐκ τῶν ὧν συμβαίνουν περὶ τὴ συλλογὴ καί διαχείριση τῶν χρηματικῶν προσφορῶν τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καί γιατί καλλιεργεῖται μιὰ εὐλάβεια φευδεπίγραφη. Κάτι σάν ἐμπορικὴ συναλλαγὴ: πηγαίνει κανεὶς στὴν Έκκλησία, κάθεται στὴν οὐρά, πληρώνει, προσκυνᾷ τό ἱερὸ ἀντικείμενο, παίρνει εὐλογία, φεύγει ἱκανοποιημένος. Καμιὰ ὑπόδειξη γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀπορρίψεως τῆς ἁμαρτίας καί ἀλλαγῆς τρόπου ζωῆς. Ὁ κόσμος ἀφήνεται ἀπληροφόρητος στὴ γοητεία τοῦ ἐντυπωσιασμοῦ καί περιέργων «σημείων». Ὁ πειρασμός εἶναι μεγάλος: «Βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γάρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καί ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε...». Δέν μπορεῖ ἡ Έκκλησία νά ὑποθάλλει τέτοια νοοτροπία. Δέν μπορεῖ νά «ἐκπειράξῃ τὸν Θεόν» (πρβλ. Ματθ. δ' 6-7).

Ἡ λογικὴ τοῦ κόσμου λέει: «Ἄν ἡ Έκκλησία διωκομένη πέτυχε τόσα, πόσα θά εἶχε πετύχει, ἂν εἶχε τὴν ἐξουσία τοῦ κόσμου; Γιατί νά μὴν τὴν πάρει;». Ὅμως στὸν κόσμο δὲν ὑπάρχει κενὸ ἐξουσίας. Ὁ «ἄρχων τοῦ κόσμου» εἶναι στὴ θέση του, στὴν ὁποία τὸν ἄφησε νά ἐγκατασταθεῖ ἐξαπατημένος ὁ Ἀδάμ. Καί ἦλθε ὁ νέος Ἀδάμ, θριαμβευτὴς ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ὅμως, κατὰ τὴν ἀνεξερεύνητη

ΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΡΙΠΕΣ

«Τό Ξανθούλι»

Τί μου έκανε ο Χριστόδουλος! Μέ την καθημερινή του εμφάνιση στο τρίστρατο της δημοσιότητας, μέ τόν παθιασμένο έλεγχο, πού έκτοξεύει άδιάκοπα πρós κάθε κατεύθυνση, έκανε νά ζωντανέφει στή συνείδησή μου «τό Ξανθούλι». Γέρο άνθρωπο, μέ ξαναγύρισε στίς παιδικές έμπειρίες. Σέ κάποια περιστατικά, πού τυπώθηκαν στόν πίνακα της ψυχής άνεξίτηλα καί πού εύκολα ξεπερνούν τίς πρόσφατες άναγραφές καί προβάλλουν χρωματισμένα έντονα, σά νά είναι γεγονότα τούτης της βδομάδας.

βούλησή Του, τό «έπιχειρησιακό Του σχέδιο» δέν προβλέπει άνατροπή τών δυνάμεων του κόσμου πρό της «συντελείας τών αιώνων», όποτε θά βληθούν «εις τήν λίμνην του πυρός καί του θείου» (Άποκάλυψ. κ' 10). Μέχρι τότε, κάθε σκέψη καί άπόπειρα έμμεσης ή άμεσης έμπλοκής της Έκκλησίας στά της κοσμικής έξουσίας άποτελεί παραχάραξη του μηνύματός Της.

Άλλά καί στή διοίκηση της Έκκλησίας, όταν, κατά τό σύνηθες, άντιγράφονται κοσμικά μοντέλα, έχουμε φανέρωση άντιχρίστου φρονήματος. Τί άλλο δείχνουν οι διαμάχες γιά τά πρωτεία καί τίς δικαιοδοσίες τών «Προκαθημένων», πού θρυμματίζουν τίς Έκκλησίες καί άποξενώνουν τούς Χριστιανούς μεταξύ τους; Ό πειρασμός καραδοκεί: «(τήν έξουσία, πού έγώ έχω) σοί δώσω, εάν πεσών προσκυνήσης μοι». Τό γνήσιο φρόνημα μία καί μόνο άπάντηση μπορεί νά δώσει: «Υπαγε όπίσω μου, σατανά» (πρβλ. Ματθ. δ' 8-

Αυτή τήν ιστορία, έτσι, όπως μου ήρθε στό μυαλό, τή διηγήθηκα στους παπάδες της έκκλησίας μου. Έκείνοι τήν άκουσαν, λές καί ήταν ψυχογράφημα του προϊσταμένου τους. Γέλασαν τρανταχτά. Καί μέ φίλησαν σταυρωτά. Καί μου έδωσαν έντολή νά τή μεταφέρω καί σέ σās. "Όχι τόσο γιά νά γνωρίσετε, ύστερα άπό τόσες δεκαετίες «τό Ξανθούλι», αλλά γιά νά βάλετε καί σείς ύπογραφή, άν αύτή ή ιστορία μπορεί νά άποτελέσει τύπωμα μερικών σημερινών περιστατικών.

«Τό Ξανθούλι», πού λέτε, ήταν μία μεσόκοπη γυναίκα στό χωριό του πατέρα μου. Πασίγνωστη καί πολυσυζητημένη. Γιατί ή παρουσία της καί ή συμπεριφορά της ήταν τέτοια, πού δέν άφηνε άνθρωπο νά μήν άσχοληθεϊ μαζί της. Άτημέλητη καί ξεμαλλιασμένη, έδειχνε πώς είχε σοβαρό πρόβλημα στήν ψυχική της ίσορροπία.

10). Κάθε σκέψη γιά τά «άντισταθμιστικά ώφέλη», που θά προέκυπταν άπό ένα συγκαλυμμένο «προσκύνημα», χωρίς νά θίγονται «λεπτές ίσορροπίες(!)», συνιστά έκπτωση του εύχαριστιακού Σώματος.

Οί πειρασμοί της Έκκλησίας έχουν στόχο τόσο νά Τήν έξαφανίσουν, όσο καί νά άκυρώσουν τή σωτηριώδη άποστολή Της. Νά πάφει ή Έκκλησία νά είναι τό μυστικό Σώμα του Χριστού. Νά ξεχάσει τόν Γολγοθά καί τόν καθημαγμένο πάνο στό σταυρό νεκρό «Κύριο της δόξης». Νά πάφει νά κηρύττει τή στενή όδό, πού Έκείνος βάδισε. Νά γίνει ένα καθίδρυμα λαμπρό, ένας κοινωνικός παράγοντας μέ μεγάλη έπιρροή, ένας κοινωφελής, άν θέλετε, πολιτισμικός θεσμός μέ παγκόσμια αίγλη, χωρίς, όμως, Χριστό. Άκριβέστερα, μία όλόχρυση φυλακή μέγιστης ασφάλειας γιά τό Χριστό καί όσους Τόν άκολουθούν...

Ε. Χ. Οικονομάκος

Μόνιμο στέκι της ένα πέρασμα του δρόμου. "Οποια ώρα και αν περνούσε κανείς και όποιος και να περνούσε, θά τή συναντούσε μπροστά του. Και δέν είναι μόνο, πού θά τήν έβλεπε στή μέση του δρόμου. Καθώς όλοι τή γνώριζαν και όλους τούς γνώριζε, έκλεινε τή διάβαση και άρχιζε νά μιλάει, μέ ύφος άλαφιασμένο και νά περνάει φιλό γαζί τούς ανθρώπους του σπιτιού της, τούς γειτόνους της και όλους τούς διαβάτες, πού είχαν τό άτύχημα νά περάσουν από τήν περασιά του δρόμου πρίν από λίγο. Για όλους είχε κάτι νά πεϊ. Για όλους είχε κάποιο κοσμητικό επίθετο, για νά σπιλώσει τήν ύπόληψή τους. Ροδάνι ή γλώσσα της. Δέν άφηνε κενά, για νά πεϊ και ό συνομιλητής κάποιο λόγο. Νά δείξει, πώς συμφωνεϊ, ή νά τολμήσει νά υπερασπιστεϊ τόν άπόντα συγχωριανό, πού μπορεϊ νά ήταν και συγγενής ή φίλος.

«Τό Ξανθούλι», ακίνδυνο κατά τά άλλα, είχε αυτό τό κουσούρι. "Επρεπε νά τούς κουτσομπολέψει όλους. "Επρεπε νά τούς ξευτελίσει όλους. Σά νά τό είχε επάγγελμα. Σά νά ήταν διορισμένη από κάποια επίσημη δικαστική αρχή.

"Ολοι άπορούσαν, πώς τά ήξερε όλα τά μυστικά τών ανθρώπων, πού κατοικοῦσαν όχι μόνο γύρω από τό σπίτι της, αλλά και σέ όλη τήν ευρύτερη περιοχή. Και όλοι προσπαθοῦσαν νά φυλαχτοῦν, νά μή πέσουν στή γλώσσα της και γίνουν ρεζίλι. "Αλλά δέν τά κατάφεραν. Γιατί, μόλις πήγαιναν παραπέρα και έρχόταν κάποιος άλλος, άκουγε όλα τά σχολιανά, τά πλυμένα και τά άπλυτα, του προηγούμενου διαβάτη.

Φυσικά, αυτή ή ιδιότητα της ξέφρενης γυναίκας, τήν έκανε γνωστή. Είχε καταντήσει έτσι, σάν στάρ του χωριού. "Ολοι τήν έφερναν σά θέμα στίς συζητήσεις, πού έκαναν στά καφενεϊα και στίς πεζούλες, έξω από τίς πόρτες τών σπιτιών τους. Και όλοι είχαν κάτι νά πουν για τίς αποκαλύψεις της

και για τούς μορφασμούς της. Κανένας δέν έδειχνε νά παραξενεύεται μέ τήν κριτική της. "Αλλά και κανένας δέν έπαυε νά διηγείται τί του είπε και πώς στόλισε τή γειτονιά και όλόκληρο τό χωριό.

«Τό Ξανθούλι» είχε τή μεγαλύτερη δημοτικότητα στό χωριό. Καμμιά άλλη γυναίκα δέν ήταν τόσο γνωστή. Και για καμμιά δέν γινόταν τόσος λόγος. "Ολες οι γυναίκες, νηφάλιες και άφοσιωμένες στά σπίνια τους και άπορροφημένες στίς δουλειές τους, στίς φροντίδες τους και στίς στενοχωρίες τους, δέ λαλοῦσαν καταμεσής του δρόμου. Και δέ γίνονταν τά πρόσωπα τής ημέρας. Ζοῦσαν και δημιουργοῦσαν στή σκιά τής σεμνότητας. "Ενώ «τό Ξανθούλι» κρατοῦσε τά σκῆπτρα τής άνεστραμμένης διασημότητας.

Νάταν ή δύναμη του κουτσομπολιού της, πού άνέβασε σέ τόσο ψηλή στάθμη τή δημοτικότητά της; Νάταν ή έσωτερική ταραχή, πού φανερωνόταν στά χαρακτηριστικά του προσώπου της; "Εγώ εκείνο, πού είδα και πού άκουσα, είναι πώς «τό Ξανθούλι» τούς έπιανε όλους στό στόμα της και τήν έπιαναν όλοι στό στόμα τους. "Υπῆρχε μιá άντιστοιχία στό ξέσπασμα τής ταραγμένης ψυχής της και στήν άπάντηση του πλήθους στό «φαινόμενο» τής ύπαρξής της.

"Εγώ τήν είδα, τήν άπόλαυσα και τή φοβήθηκα, όχι πολλές φορές. "Ολες, όμως τίς φορές, πού έπισκέφθηκα τό χωριό του πατέρα μου, τήν άντίκρυσσα στό ίδιο σημείο του δρόμου, μέ τήν ίδια έκφραση και μέ τήν ίδια επιθετικότητα. Και αυτή ή εικόνα τυπώθηκε μέσα μου.

Θά μπορούσα νά θεωρήσω τήν εικόνα αυτή ξεχασμένη, θαμμένη μέσα στον όγκο των έμπειριών μιās όλόκληρης ζωής. "Αλλά τήν είδα νά αναδύεται από τό χάος τής συνείδησής μου τουτο τόν τελευταίο καιρό, πού παρακολουθώ τήν άνεξήγητη, καθημε-

ΨΙΟΥΡΟΙ

«Προσωπεῖο» ἡγέτη.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἀπέδειξε ὅτι δέν εἶναι ἡγέτης. Φοράει μόνο «προσωπεῖο» ἡγέτη.

Οἱ ἡγέτες, ἂν ἀποτύχουν σέ μία «μείζονα» κίνηση, πού τήν ἐπιχειροῦν μέ ὄραμα καί αὐτοπεποίθηση, αὐτόματα παραιτοῦνται. Ὁ Χριστόδουλος ἀναστάτωσε τήν ἑλληνική κοινωνία. Σήκωσε λάβαρα ἀνένδοτου ἀγώνα. Ἄναψε φωτιές μίσους. Ἐσπειρε διχασμό. Ἀλλά μόλις, στίς 29 Αὐγούστου, ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας ἔβγαλε μία λιτή ἀνακοίνωση, πού μέ πέντε λέξεις τόν ἀπογύμνωνε ἀπό τή λεοντή τοῦ ἡγέτη, κρύφτηκε καί μουγκάθηκε. Δέν βγῆκε στά παράθυρα νά μιλήσει. Μήτε νά κατατροπώσει τήν κοσμική ἐξουσία. Μήτε νά ἐξηγήσει στό λαό, πού παρασύρθηκε καί τόν ἀκολούθησε, ποιός ἔχει δίκιο.

Ἰσαμε τίς 29 Αὐγούστου, ὁ Χριστόδουλος ἔπαιζε σέ ὅλα τά κανάλια καί σέ ὅλες τίς ὥρες. Στίς 29, ἔπαθε γλωσσόδεμα. Ἡ λαλιά του πνίγηκε.

Ἄν ἦταν ἡγέτης, θά κατέθετε, τήν ἴδια μέρα, τήν παραίτησή του. Γιά νά δείξει, ὅτι πιστεύει στή σημαία, πού σήκωσε. Τώρα,

ρινή ἐπιθετικότητα τοῦ προκαθήμενου τῆς Ἐκκλησίας μας.

Δέν κάνω συγκρίσεις. Καί, πολύ περισσότερο δέν κάνω ταυτίσεις. Ἀπλά, ἐξομολογοῦμαι, πώς «τό Ξανθούλι» ἀπό τήν ἀποθήκη τῆς συνειδήσής μου ἐμφανίστηκε στήν ἐπιφάνεια καί μέ ἔσπρωξε σέ σειρά σκέψεων.

Οἱ παπάδες, πού τούς διηγήθηκα τήν ἱστορία, μέ ὑποχρέωσαν νά τήν κοινοποιήσω καί σέ σᾶς. Τώρα, σεῖς, κάνετε ὅποιες σκέψεις καί ὅποιες κρίσεις νομίζετε.

Ὁ Νεωκόρος

κρυμμένος καί ἄλαλος, ἀφήνει νά κυκλοφορεῖ τό στίγμα τοῦ καιροσκόπου.

Ἀπορία καί πειρασμός.

Ἐχομε μιά ἀπορία, πού γίνεται τόσο πιεστική, ὥστε καταντάει νά μᾶς ἐνοχλεῖ σάν πειρασμός.

Θά θέλαμε οἱ ἀρμόδιοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἢ ὁποῖος ἄλλος ἔχει τό χάρισμα νά διαχειρίζεται τά ἐπικοινωνιακά προβλήματα τοῦ κ. Χριστοδούλου νά κάνει μιά ἔρευνα καί νά μᾶς δώσει μιά στατιστική. Νά μᾶς πεῖ, στό διάστημα τῶν 40 μηνῶν, πού ὁ κ. Χριστόδουλος περιφέρει, «ἀνά τās δημοσίας συναντήσεις καί τās θεατρικάς σκηνάς» τό ἐγκόλπιο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, πόσα χέρια τραγουδιστῶν καί ἡθοποιῶν, ντυμένων ἢ ἡμίγυμνων, ἔσφυξε καί πόσες παρειές «καλλιτεχνῶν» ἀσπάστηκε; Καί, κατά τό ἴδιο διάστημα τῶν 40 μηνῶν, πόσους ἱερεῖς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς του περιφέρειας, πού θεσμικά τούς θεωρεῖ «τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά» ἐναγκαλίστηκε καί ἀσπάστηκε; Ἀραγε, τό κατάστιχο τῶν ἱερέων, πού δέχτηκε τόν πατρικό ἀσπασμό ἀπό τόν πατέρα καί προϊστάμενο, θά ἔχει ἴδιο μῆκος μέ τό κατάστιχο τῶν «καλλιτεχνῶν», πού δέχτηκαν τίς ἐκδηλώσεις θερμῆς ἀγάπης ἀπό τόν κ. Χριστόδουλο;

Ἐρεῖς δημοσιοποιήσαμε τόν πειρασμό. Δέν ξέρουμε ἂν θά πάρουμε ἀπάντηση.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς ἐνημέρωσης.

Ἰδιοκτήτης:

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ.

Διεύθυνση: 19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς.

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ,

Ἰωαννίνων 6 Μοσχάτο.